

Гонартрозата - неизбежен спътник на старостта или предотвратимо заболяване

Пациентите с оплаквания от болки в коленните стави представляват голям дял от болните, които лекуваме в нашата клинична практика. Повечето от тях са с лека, начална форма на заболяването. За съжаление консултираме и болни с тежка, инвалидизираща форма на страданието до степен, в която те не могат да ходят. Разбира се своевременно потърсената ортопедична помощ и приложеното лечение биха предотвратили развитието на такива тежки изменения.

Еволюция на износването на колянната става

По правило износването на коленните стави е възрастова патология. Обикновено се засягат хората над 50 години. Най-често се среща при наднормено тегло. Трябва да отбележим, че съществува пряка връзка между наднорменото тегло и износването на ставите. Отслабването дори само с няколко килограма намалява оплакванията от коленните стави. В проучване дори е установено, че при жени намаляването на телесното тегло с 5-6 кг води до намаляване с 50% на риска за развитие на гонартроза. Съществува и наследственост при развитието на износването на ставите, т.е. заболяването се среща по-често в определени семейства. До гонартроза могат да доведат и претоварването на ставите - напр. професионален спорт, травми, увреди на менискусите, както и счупвания на колянното.

Заболяването започва бавно и постепенно, често пъти с дискомфорт или лека болка. Силната или променлива болка, отокът и деформацията на ставата са късни прояви. Ако тогава потърсите лекарска помощ, обикновено възможностите за лечение на заболяването са силно ограничени. Съветваме нашите болни да се обръщат за помощ още при първите оплаквания, когато приложението на някои прости мерки може да забави или спре заболяването. Това, което най-често препоръчваме на нашите болни е да се движат. За съжаление в съвременния свят водим все по застоял начин на живот. И една от основните функции на нашия организъм – движението, все по-често е пренебрегната. А движението има огромно положително въздействие не само върху ставите, но и върху цялостния организъм. То например позволява сравнително лесно постигане на баланс в обмяната на веществата. По тази причина, освен за лечение на болката, ние предписваме обезболяващи средства и за да може да възстановим движението в увредените стави. Устройството на ставите е такова, че хрущялът няма кръвоносни съдове. Той се храни от вътреставната течност, произвеждана от околоставната обвивка или капсула. При движението в ставата се активира помпената ѝ функция при което хранителните вещества от ставната течност проникват в хрущяла и обратно, отпадните продукти се отстраняват. Този механизъм лежи и в основата на приложението на вътреставната хиалуронова киселина (хондропротектор). Целта е да се намали триенето между ставните краища и да се подобри движението и съответно функцията. Разбира се хирургичното лечение има важна, първостепенна роля в лечението на гонартрозата.

здрава колянна става

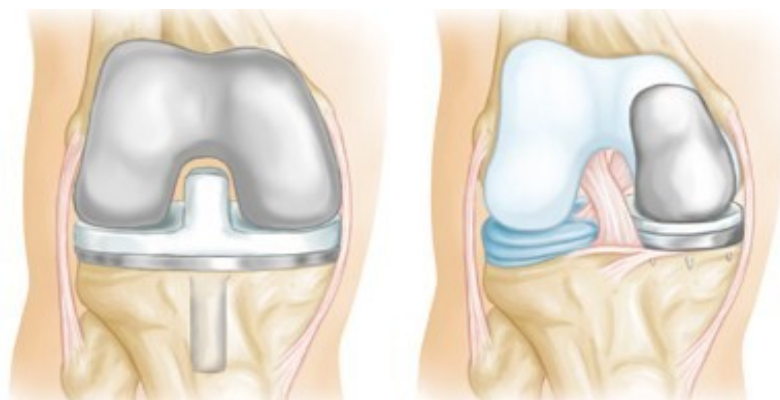
гонартроза

Хирургически възможности за лечение на гонартрозата

Оперативните интервенции са изключително разнообразни. Важна роля има лечението на връзковите и менискусни увреди. Стабилната става има възможност да понася големи натоварвания, докато липсата на баланс може да доведе до износване в бързи срокове. Използваме миниинвазивни и артроскопски процедури както в началните форми на заболяването, така и при напреднала артроза, когато чуждо тяло (т.н. "ставна мишка") или скъсан менискус могат да причиняват тежки оплаквания.

За предотвратяване на заболяването и в началните му форми се използват коригиращи остеотомии, с които се възстановява нарушената ос на крайника и се позволява правилно натоварване на ставата.

При частично износване например само на вътрешната или външна част на колянната става използваме частично заместване само на увредената част от ставата. При най-тежките форми със силно увредена и деформирана става се налага тотално ендопротезиране. Оперативното лечение е изключително ефективно и възстановява нормалните и безболезнени движения в ставата. Така болните водят естествен живот.

тотална ендопротеза

уникондилна (частична) ендопротеза